

Genoeg is beter

De vervuiler betaalt, maar is dit alleen de landbouw/akkerbouw???

De afgelopen periode is er overleg geweest over de invulling van het 6e Actieprogramma Nitraatrichtlijn (N-programma) met o.a. het Ministerie van Economische Zaken (EZ), LTO, NMV, NVV, Unie van Waterschappen en Vewin. Er is door EZ een concept N-programma opgesteld. Op 8 mei j.l.

heeft er bestuurlijk overleg met staatssecretaris Van Dam plaatsgevonden waar ook Geert Dubben en Teun de Jong van de NAV aan hebben deelgenomen. Tijdens dit overleg is nader ingegaan op: 1. waar wil Nederland door de Europese Commissie op afgerekend worden; 2. wil men bescherming grondwater bereiken middels dwingende of vrijwillige maatregelen; 3. worden strengere regels voor de landbouw gebruikt om ruimte te geven voor versoepeling elders en 4. wordt maatwerk regionaal en/of bedrijfsspecifiek. De eutrofiëring (verrijking met mineralen) van het oppervlaktewater is een belangrijk aandachtspunt voor het 6e N-programma. Vanuit de NAV is tijdens dit overleg wederom gesteld dat de landbouw/akkerbouw onevenredig zwaar wordt belast in het kader van met name de P-emissiereductie voor het oppervlaktewater. De bijdragen van andere bronnen zijn te veel gebaseerd op modelleringen en niet op goede metingen. Het kan niet zo zijn dat voor de landbouw de hoge fosfaatgebruiksnormen worden aangescherpt als de belasting van het oppervlaktewater onterecht aan de land- en tuinbouw wordt toegeschreven. De NAV vindt het dan ook vreemd dat de analyse van de bijdrage van andere bronnen gedurende de periode 2017-2019 (regionaal en daarna landelijk) wordt uitgevoerd en daarna pas actieprogramma's worden gestart voor de diverse andere bronnen. De kosten voor aanpassingen binnen de andere bronemissies kunnen wel eens zodanig hoog zijn dat ze dus niet uitvoerbaar worden geacht. Met deze werkwijze wordt de komende jaren de oplossing/rekening geheel bij de landbouw/akkerbouw neergelegd en de NAV betreurt deze werkwijze ten zeerste. Alle belanghebbenden deelden de conclusie dat er nog geen overeenstemming is over de te nemen maatregelen. EZ heeft ondertussen overleg gevoerd met de Europese Commissie over welke zaken nu echt belangrijk zijn. Binnenkort wordt een (niet openbare) Technische Briefing gehouden met de Tweede

Kamercommissie. De NAV heeft middels een openbare brief aan de staatssecretaris nogmaals haar standpunten t.a.v. de invulling van het 6e N-programma kenbaar gemaakt (zie www.nav.nl). Het Tweede Kamerdebat over de kwestie is tot nader order uitgesteld.

PBL-rapport

Het Planbureau voor de Leefomgeving (PBL) heeft recent het synthesrapport 'Evaluatie Meststofwet 2016' gepubliceerd. Een belangrijke conclusie van het rapport is dat de oplossing van het vermessingsprobleem van het oppervlaktewater nog lang niet in zicht is. Met name de conclusie dat de huidige Meststoffenwet de eutrofiëring in 2027 nauwelijks vermindert, is opmerkelijk gezien alle inspanningen van de landbouw in deze. Het PBL stelt dat de landbouwopgave voor de regionale wateren een emissiereductie van 20% N en 40% P behelst de komende jaren (zie Tabel, overgenomen uit het PBL-rapport).

Hierbij dient echter wel het rapport en zijn referenties door de goede bril te worden bekeken. De bevindingen van het PBL-rapport zijn gebaseerd op onderzoek van de WUR, waarbij met modellen voor een tweetal varianten de impact is doorgekeken voor de verwachte oppervlaktewaterkwaliteit in 2027:

Variant 1: Alleen de bronnen 'bemesting' en 'overige agrarische bronnen' worden aan de landbouw toegeschreven.

Variant 2: Naast de bronnen 'bemesting' en 'overige agrarische bronnen' worden ook de bronnen 'nalevering bodem niet aan bemesting gerelateerd' en 'atmosferische depositie' aan de landbouw toegeschreven.

Bij variant 2 worden de bronnen bemesting, nalevering bodem en andere bronnen zoals RW-ZI's, riool overstorten, waterbodems, industriële lozingen, waterinlaat, erfafspoeling, mee-mesten van sloten, met elkaar verantwoordelijk gesteld voor het bereiken van de gestelde KRW-doelen. Het PBL heeft variant 2 gerapporteerd. Wanneer men echter uitgaat van variant 1, dan is de N- en P-belasting vanuit de landbouw beduidend minder (40-50%). Metingen sinds 2000 bij Wetterskip Fryslân laten zien dat de in de landbouw doorgevoerde reductie van N- en P-gebruik (35%) niet heeft geleid tot verlaging van de N- en P-concentratie in het oppervlaktewater. Dit bewijst dat de landbouw dus niet in haar eentje de doelstellingen van het PBL kan realiseren, de oorzaken liggen kennelijk elders. De rekening wordt wel heel eenzijdig bij de landbouw neergelegd, zodat ook de boerensloten voldoen aan de eutrofiëringseisen. Daarbij wordt o.a. gekeken naar de visstand. Tevens heerst de vraag waarom er in natuurgebieden veel hogere normen worden aangehouden dan in agrarisch gebied.

Landbouw in gevaar

De Europese Commissie heeft in het verleden gesteld dat economie en ecologie in balans moeten zijn. Deze stellingname is niet overgenomen door de Nederlandse overheid, die de landbouw vooral ziet als de grootste mineralen-vervuiler en niet op haar economische waarde schat. De landbouw wordt door de huidige keuzes van de overheid onevenredig zwaar belast en daarmee wordt de toekomst van de landbouw op het spel gezet. Andere bronnen daarentegen worden juist ontzien. En dat kunnen wij als NAV natuurlijk niet laten gebeuren! **NAV**

Resterende KRW-opgave voor stikstof en fosfor in oppervlaktewater

Opgave voor regionale KRW-wateren 2011-2014 Compendium voor de Leefomgeving	Opgave o.b.v. het MNLISO-meetnet 2012-2015			Landelijke opgave vermindering emissies door de landbouw naar regionale wateren (o.b.v. onderliggende informatie van Groenendijk et al. 2016)	
	N	P		N	P
Sloten	25%	65%	Klei	25%	60%
Vaarten	0%	59%	Veen	15%	60%
Meren	30%	0-60%			
Beken	40%	45%	Zand	40%	50%
NL					
				20%	40%

Tabel overgenomen uit het PBL-rapport.

Na een koude en op de meeste plekken een droge start van het groeiseizoen 2017 kenmerkt het laatste weekend van de maand mei zich door on-Nederlandse hoge temperaturen. Of hier opbrengstschade uit voortvloeit zal afhangen

van de ontwikkeling in de nu prille maand juni. Vooral het knolaantal en de schurftsituatie bij aardappelen is hierbij cruciaal. Het weerbeeld van de afgelopen maanden bewijst maar weer eens hoe grillig ons (zee)klimaat is en dat je als boer steeds rekening moet houden met alle denkbare uitersten. Een belangrijk onderdeel hierbij is altijd het water-

beheer geweest; de zorg voor zowel afvoer van overtollig water, als toevoer bij tekort als ook de kwaliteit van het beschikbare water. Sinds mensenheugenis doen boeren dat in onze contreien in het verband van het spreekwoordelijke 'polderen'... Juist deze kunst om met inachtneming van verschillende belangen aan hetzelfde doel te werken lijkt in de landelijke politiek verdwenen te zijn!

Hierbij is meer aan de hand dan de onwil vanwege partijpolitieke belangen om tot een noodzakelijke snelle kabinetsformatie te komen. Ook het gebrek aan regie vanuit het rijk bij het vaststellen van onafhankelijke normen voor fosfor vanuit zoute kwel in het grondwater en het totaal versnipperde jachtbeleid leiden tot een soort van 'verdeel en heers' politiek in plaats van het werken aan oplossingen. Ook het falen van de RVO in het afronden van de toekenning van toeslagrechten voor het jaar 2015

(!) valt onder deze noemer. En daar bovenop komt de onwil van de minister van Economische zaken om de RVO mee te laten werken aan de nodige informatievoorziening aan de Brancheorganisatie Akkerbouw om noodzakelijk gewasoverschrijdend onderzoek door boeren mede te financieren.

Als boeren en burgers mogen we van de overheid verwachten dat genoemde zaken, maar ook het noodzakelijke risicobeheer, inkomenszekerheid en de zorg voor een economisch én ecologisch duurzaam bestaan, op een samenhangende wijze tegen elkaar worden afgewogen! Hiervoor is weer een actief vooruitdenkende, verantwoordelijke minister vóór landbouw nodig. Iemand die met 'boerenverstand', al polderend en ondernemend de problematieken in de landbouw en dus voedselvoorziening op de lange termijn aanpakt!

Teun de Jong

Wildschade ten onrechte niet vergoed

Het komt steeds vaker voor dat wildschade aan akkerbouwgewassen niet vergoed wordt door de provincie zonder dat de akkerbouwer of de betreffende jager(s) daar adequate maatregelen tegen hebben kunnen c.q. mogen nemen. Het heeft in die gevallen dan ook geen zin om een verzoek om schadeloosstelling in te dienen. Wel blijft het van groot belang om dergelijke schade wel te melden. Twee voorbeelden:

Voorbeeld 1

In enkele provincies is er nog geen goedgekeurd Faunabeheerplan van kracht. Zolang er geen goedgekeurd Faunabeheerplan van kracht is, kan er geen bestrijding van veroorzakers van landbouwschade door middel van afschot plaats vinden. Omdat schade aan landbouwgewassen door dieren die op de landelijke vrijstellingslijst staan wel bestreden zou mogen worden met het geweer, kan er daarvoor geen beroep gedaan worden op de regeling voor schadeloosstelling bij de provincie. Een kromme redenering zult u zeggen, maar zo wordt door de provincies wel de regeling toegepast. Gedeputeerde Staten van Overijssel hebben in afwachting van hun goedgekeurd Faunabeheerplan overigens wel besloten in de periode van 1 januari 2017 tot 1 september 2017 landbouwschade door Canadese gans en houtduif te vergoeden volgens de daarvoor geldende regels. Zij doen dit omdat schade door deze dieren, die op de landelijke vrijstellingslijst staan, niet voorkomen mag worden door afschot.

Voorbeeld 2

In sommige gebieden langs met name de Duitse en Belgische grens wordt door de betreffende provincies een nultolerantie voor wilde zwijnen gehanteerd. Jagers mogen in die gebieden de wilde zwijnen actief bejagen. In de praktijk is echter een volledige nulstand van wilde zwijnen veelal niet haalbaar. Er ontstaat in een aantal gevallen dus toch nog grote schade aan landbouwgewassen van wilde zwijnen. Ook deze

akkerbouwers kunnen geen beroep doen op de regeling voor schadeloosstelling, omdat de provincie van een nultolerantie uitgaat.

In beide gevallen is er gekozen voor een beleid waar schade aan de gewassen van akkerbouwers ontstaat, waartegen zij geen adequate maatregelen kunnen treffen en waarvoor zij ook geen beroep kunnen doen op (gedeeltelijke) schadeloosstelling. De NAV vindt dat akkerbouwers in een aantal gevallen onterecht voor landbouwschade moeten opdraaien als gevolg van het door de provincies gevoerde beleid. De NAV gaat dit middels een open brief aankaarten bij de leden van de Tweede Kamer voor landbouw en het Interprovinciaal Overleg (IPO). **NAV**

BO Akkerbouw

In de bestuursvergadering van de Brancheorganisatie (BO) Akkerbouw is op 23 mei Van Iperen uit Westmaas toegetreden als lid. Sinds de oprichting is dit bedrijf het eerste nieuwe lid; het houdt zich bezig met de toelevering van meststoffen, gewasbescherming en teeltbegeleiding in de akker- en tuinbouw. Alle leden zijn te vinden op www.bo-akkerbouw.nl.

Vanuit de BO Akkerbouw is in het Noordoostelijke zand- en dalgrondgebied een onderzoek gestart om de aardappelmoeheid onder controle te houden. Sinds in het Duitse Emsland hoog-virulente Pallida-stammen naar voren zijn gekomen, moet de aardappelsector hier een gepast antwoord op formuleren. Er is een werkgroep opgericht waarin wordt samengewerkt met o.a. AVEBE en het HLB te Wijster. Een en ander wordt gefinancierd vanuit geoormerkte gelden uit het zetmeelaardappelfonds, die vanuit het voormalige Productschap Akkerbouw aan de BO Akkerbouw zijn overgedragen. Voor de NAV maakt Geert Dubben deel uit van deze werkgroep. **NAV**

Fotowedstrijd

Zoals vorige maand al even aangekondigd, organiseert de NAV ter ere van haar 25-jarig bestaan in 2018 een fotowedstrijd over het moderne akkerbouwbedrijf en het huidige boerenleven. Het is de bedoeling om van de beste foto's een expositie samen te stellen. De juryring vindt plaats door een onafhankelijke jury. Onderwerp: alles wat met de akkerbouw te maken heeft en alles wat met het leven van akkerbouwers te maken heeft. Welk beeld wilt u aan collega's en burgers geven over het moderne boerenleven en -bedrijf?

Insturen van de foto's kan naar info@nav.nl onder vermelding van 'fotowedstrijd'. Door insturen van foto's gaat de inzender akkoord met de voorwaarden van de wedstrijd:

1. De NAV heeft het recht om de foto met naamsvermelding te gebruiken voor haar eigen publicaties (op papier en digitaal, dus ook sociale media) maar zal de foto's niet aan derden ter beschikking stellen.
2. De inzender van de foto is ook de maker van de foto of geeft duidelijk aan wie de maker is.
3. De inzender vrijwaart de NAV voor claims van derden die pretenderen auteursrecht te hebben en voor claims van geportretteerden.
4. Per maker mogen maximaal 4 foto's worden ingezonden, dit hoeft niet tegelijk.
5. Over de uitslag kan niet worden gediscussieerd.
6. De foto's moeten worden ingezonden als jpeg (lieft in een hoge resolutie).
7. De winnaars krijgen persoonlijk bericht.

De wedstrijd sluit pas op 1 mei 2018, dus u heeft alle tijd om mooie foto's te maken!

De winnaar van de wedstrijd krijgt zijn/haar foto op groot formaat afgedrukt en een verrassingspakket. **NAV**

Elke maand laten we onder de titel 'NAV-er in beeld' een NAV-lid aan het woord. Deze keer Melle Riemersma (46), nieuw lid van de werkgroep Pootaardappelen, die samen met zijn vrouw Wilma en hun dochters Floor (15) en Maud (13) een akkerbouwbedrijf runt in het Noord-Hollandse Wieringerwerf.

Melle Riemersma: 'We moeten ons mooie beroep inzichtelijk maken'

Ter introductie

Zijn ouders hadden een gemengd bedrijf in de Noordoostpolder tegen het Urkerbos aan. Melle wilde van jongs af aan al boer worden en heeft hiervoor in Emmeloord de lagere en middelbare Landbouwschool gevolgd. In 2005 heeft Melle met zijn vrouw het ouderlijk bedrijf overgenomen. De keuze om van een gemengd bedrijf helemaal naar akkerbouw om te schakelen werd voor hen gemaakt omdat ze i.v.m. de nabijheid van het Urkerbos niet de keuze konden maken om hun melkveetak uit te breiden. Soms mist hij de gezelligheid van het melkveebedrijf, maar hij ziet ook de voordelen. Je kunt op een akkerbouwbedrijf iets gemakkelijker weg. Vanwege de vele veenlagen en de dunne bouwvoor (op sommige plaatsen slechts 15 cm) kregen ze via RVO in 2013 de kans hun bedrijf vanuit de Noordoostpolder te verplaatsen naar de Wieringermeer. Melle: 'De grond in de Wieringermeer was nogal wat zwaarder dan ik gewend was, maar door te kijken en luisteren hoe de boeren het hier deden valt er goed op te boeren. Het is gelukt om een prachtige kwaliteit producten te telen. Als je goed op je grond past met de juiste zorg, d.m.v. onder andere champost en groenbemester, komt het steeds meer naar je toe.'

Pootaardappelen

Melle: 'Pootgoed is mijn ding. Ik heb 15 ha pootgoed. Dat is voor mij het maximaal haalbare qua opslag en werk. Ik teel miniknollen, PB1, PB2 en PB3, in totaal negen rassen op 30 perceeltjes. Ik heb me toegelegd op specificatie en stammenteelt. We zetten de aardappelen af via Agroplant en Meijer. Momenteel zou het goed zijn als het bed eens flink nat regende. Liefst zo'n 30 mm over een hele dag of liever nog in de nacht. Dit wordt mijn vierde oogst. Een groot landbouwbedrijf uit de buurt helpt mij met poten. Ik selecteer ook voor hun, hierdoor ben ik ruim een half jaar per seizoen met pootgoed bezig. Ook heb ik het geluk dat ik met mijn buurman, een veehouder, af en toe grond kan ruilen. Vorige week heb ik mijn laatste partij afgeleverd. Zo heb ik werk genoeg met mijn 15 ha

pootaardappelen en kan ik ze alle zorg geven die ik wil. De potsers gaan in kisten en daarvoor heb ik aan mijn bewaring voldoende en hoef ik niet elders ruimte te regelen.

De eerste generatie (PB1) dat zijn mijn baby's, daar besteed ik heel veel aandacht aan. Die worden met de hand gerooid door scholieren of Polen. Ze gaan na het rooien meteen in kiembakjes in een aparte ruimte in de koeling. Ze worden in januari/februari ontdaan van de topspruit en gedraaid waardoor ze meerdere kiemen vormen en dan kom ik er niet meer aan. In april gaan ze de grond in.

Ik wil zorgen dat ons telersnummer met onze naam eraan, het goed doet. Ik houd van alle partijen ook altijd wat knollen terug, die ik zelf poot om een goed beeld te hebben, als er reacties komen.'

Grondhonger en windmolens

In ons gebied is er een enorme grondhonger i.v.m. de toename van kassen o.a. van Agriport. Dit is niet alleen maar negatief. Voor sommige boeren biedt dit ook weer kansen om hun bedrijf te verplaatsen of elders uit te breiden, of om het roer om te gooien.

Ook is ons gebied door de minister aangewezen als nieuw windpark. Er komen 99 hele grote windmolens en die er nu staan gaan weg.'

De NAV

'Ik ben altijd actief lid van de LTO geweest (zes jaar in een plaatselijk bestuur gezeten), maar ik voel me niet thuis bij de huidige LTO. Voor de veehouderij hebben ze, moet ik zeggen, veel plussen behaald. Maar de vele compromisbesluiten, waarbij de akkerbouw vaak aan het kortste eind trok en omdat de focus leek weg te gaan van de 'core business', in combinatie met het dure lidmaatschap, hebben me doen besluiten weg te gaan bij de LTO en me bij de NAV aan te sluiten. En omdat pootaardappelen mijn passie is, ben ik ook in de NAV-werkgroep Pootaardappelen actief geworden. Ik vind het wel belangrijk om ergens bij aangesloten te zijn en ben van mening dat het héél belangrijk is om

als boer in clubverband te opereren.'

De akkerbouw promoten

Volgens Melle ligt er voor de akkerbouw nog een grote taak zich beter te profileren. 'We kunnen nog wat leren van de melkveehouderijtak die al goed bezig is, door de promotie richting de burger en het in goed daglicht zetten van het product melk. Voor ons akkerbouwers kan onze spuit ook weleens ons graf worden. Het behoeft uitleg hoe strikt er door Nederlandse akkerbouwers volgens de strenge regels gewerkt wordt, zeker in vergelijking met het buitenland. Dat het lage doseringensysteem het gebruik van de middelen vermindert, ondanks dat je vaker een bespuiting uitvoert. Dat het gebruik van middelen nog maar een fractie is, vergeleken met wat 25 jaar geleden gebruikt werd. Dat weet men niet. Veel mensen kiezen voor biologisch voedsel. Prima, maar met in de toekomst 50 miljoen mensen meer, is de wereld niet biologisch te voeden. Er is weinig besef, dat het grote, kwalitatief goede, voedselaanbod zo goedkoop is en dat hierdoor de marges voor de telers erg klein zijn.

We moeten ons mooie beroep inzichtelijk maken naar de consument en met de kracht van sociale media laten zien wat voor prachtige producten we telen en hoe we dit doen. En hiermee duidelijk maken dat ze een goede prijs waard zijn.'

NAV

Bedrijfsgegevens:

Grootte: 46 ha
Grondsoort: zeeklei, 20-40% afslibbaar
Bouwplan: Pootaardappelen
 Suikerbieten
 Uien
 Witlof

En wat deed de NAV nog meer in mei?

- Op initiatief van de NAV is in de Sectie Teelt van de BO Akkerbouw en in het BO-bestuur ingestemd met financiering van het vertalen van de Cool Farm Tool, een internationaal erkende manier om voor het eigen bedrijf op internet te berekenen wat de CO2-footprint is en hoe je deze zou kunnen verlagen. Het gebruik van de Cool Farm Tool is gratis en er kunnen ook groepen in worden aangemaakt van boeren die onderling bedrijven willen vergelijken, bijvoorbeeld binnen een studiegroep of Veldleuwerikgroep. Zodra de vertaling beschikbaar is komen we er op terug.
- De 'Landbouw en TTIP' coalitie waar de NAV deel van uitmaakt heeft een brief geschreven aan de Tweede Kamer om ook de nieuwe politici bij te praten over de gevolgen van TTIP en andere vrijhandelsverdragen voor de landbouw. De brief is te vinden op www.nav.nl.
- De NAV gaat deelnemen aan het Groninger gasberaad. **NAV**

Onderzoek eiwitgewassen

In 2016 is op initiatief van de NAV het door de BO Akkerbouw gefinancierde project 'Kansrijke eiwitgewassen' van start gegaan, uitgevoerd door het Louis Bolk Instituut en Wageningen Plant Research. Er worden veel rassen vergeleken en er wordt gekeken naar teeltoptimalisatie zoals zaaidichtheid, zaaidiepte, gewasbescherming, kalium- en zwavelbemesting en de invloed op aaltjes. De eiwitgewassen die worden meegenomen zijn witte en blauwe lupine, soja en veldbonen (ook winterveldbonen). In 2016 had met name de lupine veel last van ziekten. Door de warme droge herfst waren er weinig problemen om de soja te oogsten, maar de veredeling moet nog vooruitgang boeken met het ontwikkelen van rassen die wat eerder afrijpen dan de huidige rassen.

Ook dit jaar wordt er op zes locaties onderzoek gedaan, o.a. bij NAV-er Roelf Maarsingh. Daarbij wordt voor het eerst ook gekeken naar Parel lupine, een lupinesoort die tot nu toe alleen in de Andes wordt geteeld. Parel lupine heeft een heel hoog eiwitgehalte (hoger dan soja) en tevens een hoog oliegehalte. Ook zijn er veel verschillende lupine rassen vanuit Duitsland in de proeven ingebracht.

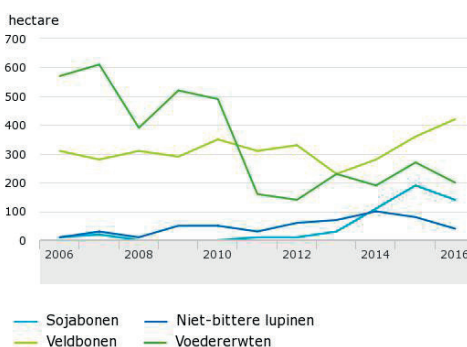
Er zijn wel al volop kansen voor peulvruchten, zeker omdat de meeste peulvruchten meetellen als vergroeningsmaatregel, maar toch loopt de ontwikkeling nog behoorlijk moeizaam in Nederland. Het areaal soja en het areaal lupine zijn in 2016 beiden iets afgenomen. Bij lupine komt dit voornamelijk doordat een grote afnemer gestopt is met het afnemen van lupines in 2015. Nieuwe afnemers hebben zich inmiddels gelukkig wel aangemeld. De voornaamste groei lijkt op dit moment echter te zitten in het areaal veldbonen, waarbij met name de winterveldbonen in areaal enorm toenemen. Hoewel de veldbonen tot nu toe nog voornamelijk gebruikt worden als veevoer, wordt er onder andere vanuit het EU-project 'Protein-2-Food' ook gekeken naar de mogelijkheden van veldbonen voor menselijke

consumptie. Wanneer dit lukt, stijgen de kansen voor dit gewas in Nederland nog meer omdat veldbonen voorlopig nog de beste opbrengende peulvrucht van Nederland blijft, zowel als het gaat om absolute productie, als om eiwitproductie per hectare. Voor details over het onderzoek en het verslag over de proeven in 2016 kunt u contact opnemen met Udo Prins van het Louis Bolk Instituut: u.prins@louisbolk.nl.

Er vindt ook onderzoek plaats naar het vergroten van de afzetmogelijkheden. In dat verband wordt momenteel een ketenproject gestart met de veldboon als grondstof. In het project zal worden gekeken naar het optimaal toepassen van veldbonen in veevoer en de toepassing van veldbonen voor menselijke consumptie. Naast telers nemen AgruniekRijnvallei, Food for Impact, Bobeldijk Food Group, Bakkerij Fuite, Frank Food Products en de WUR deel. Met uiteindelijk ook als doel om een betere telersprijs voor de veldbonen te realiseren.

Op het gebied van veredeling is de handschoen inmiddels gelukkig door diverse partijen opgepakt. **NAV**

Areaal eiwitgewassen

Bron: Udo Prins, Louis Bolk Instituut

Agenda

21 juni: Vergadering NAV-bestuur

Foto voorpagina: Sjoerd de Jong

Het eerstvolgende ledenblad verschijnt op 1 juli.

Voordelig kennismaken met de NAV!

Nog geen lid van de enige echte, onafhankelijke en sectorale vakbond van en voor akkerbouwers, de NAV?

Word dan nu lid. Dat is nu heel aantrekkelijk: tot 1 januari 2018 betaalt u € 100,-. Of: u bent al lid maar uw buurman of vriend nog niet? Help de NAV versterken en overtuig uw collega van het goede en nuttige werk van de NAV. Ook voor uw collega geldt: tot 1 januari 2018 is de contributie € 100,-.

De NAV is puur sectoraal voor het akkerbouwbelang en stelt het inkomen van akkerbouwers centraal. Belangenbehartiging kan plaatsvinden zonder concessies te doen aan andere sectoren. De NAV zet zich in voor faire opbrengstsprijzen, dat wil zeggen integrale kostprijs (dus inclusief vergoeding voor eigen arbeid en eigen vermogen) plus ondernemersmarge. De vakbond strijdt voor betere toekomstkansen dan degenen die de akkerbouw willen overleveren aan de grillen van de (wereld)markt. U ziet het: de NAV is uniek.

Lid worden kan via het inschrijfformulier. Dit kunt u vinden op www.nav.nl of pak de telefoon (0168 - 329 130).

Nederlandse Akkerbouw Vakbond

Pastoor van Kessellaan 1
4761 BH Zevenbergen

tel 0168 - 329 130
fax 0168 - 328 735

e-mail info@nav.nl
website www.nav.nl

@NAV_AkkerBouwer

Nederlandse.Akkerbouw.Vakbond

Nederlandse Akkerbouw Vakbond

Contactpersonen

Voorzitter

Teun de Jong
0518 - 400 081

Regio Noord

Ytzen Pieter van der Werff
06 - 20 40 42 66

Regio Noordoost

Berend Jansema
0599 - 326 308

Regio Flevoland

Keimpe van der Heide
0320 - 213 611

Regio Noord-Holland

Tom Koenraadt
06 - 11 47 21 39

Regio Zuid/Zuidwest

Kees van Dijk
0167 - 502 211